

GS. Nguyễn Văn Đạo với Đại tướng Võ Nguyên Giáp

GS.VS NGUYỄN VĂN ĐẠO NGƯỜI TIÊN PHONG ĐỔI MỚI QUẢN TRỊ ĐẠI HỌC

GIÁO SƯ, VIÊN SĨ NGUYỄN VĂN ĐẠO DÙ TRÊN CƯƠNG VỊ NÀO, MỘT NHÀ KHOA HỌC, MỘT NHÀ GIÁO, MỘT NHÀ QUẢN LÝ HAY MỘT NHÀ HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI, ÔNG ĐỀU THỂ HIỆN MỘT TÂM TƯ DUY SẮC SẢO, Ý CHÍ MẠNH MẼ, QUYẾT TÂM THEO ĐUỔI NHỮNG GÌ MỚI MẸ, SÁNG TẠO... NHƯNG THỂ HIỆN RÕ NÉT NHẤT LÀ TÂM HUYẾT CỦA ÔNG DÀNH CHO SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VÀ KHOA HỌC CÔNG NGHỆ VIỆT NAM.

✍️ GS.TS MAI TRỌNG NHUẬN

(nguyên Giám đốc ĐHQGHN)

Trong bối cảnh nền giáo dục đại học Việt Nam còn ngốn ngàng biết bao vấn đề cần giải quyết hiện nay, người ta càng nhắc nhiều hơn đến ông, GS.VS Nguyễn Văn Đạo, như một nhà cải cách, một người đấu tranh bền bỉ cho tự chủ đại học, vấn đề cốt lõi trong đổi mới giáo dục đại học Việt Nam. Là một trong những đại diện tiêu biểu cho thế hệ vàng của các nhà khoa học Việt Nam, trưởng

thành lên từ những năm gian khó và chiến tranh ác liệt, hơn ai hết, ông thấu hiểu cái giá phải trả cho sự tụt hậu của nền giáo dục và khoa học nước nhà. Vì thế, ông đã dành biết bao tâm huyết, trí tuệ cho sự nghiệp đổi mới giáo dục đại học Việt Nam. Các nhà lãnh đạo cao cấp nhất lắng nghe ý kiến của ông, những người đồng nghiệp chia sẻ với ông. Và chúng tôi, những người tiếp bước ông

trên con đường xây dựng ĐHQGHN mà ông đã dành nhiều công sức nhất, ý thức rõ ràng về những gì mà ông gọi là "Khoản 10" trong giáo dục đại học. Đó chính là quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm mà một cơ sở đào tạo và nghiên cứu khoa học trình độ cao cần phải có để thực hiện sứ mệnh của mình là nơi sản sinh tri thức mới và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao có ích cho xã hội. Một giá trị dường như là hiển nhiên như vậy và đã từng là tôn chỉ của những trường đại học đầu tiên được thành lập cách đây hơn 800 năm ở châu Âu, thì lại quá mới mẻ ở Việt Nam. Vì vậy, việc thay đổi tư duy, nhận thức của một bộ phận không nhỏ cán bộ lãnh đạo, quản lý trong ngành giáo dục trở nên vô cùng khó khăn. Vô hình chung, điều đó đã trở thành rào cản cho những nỗ lực đưa nền giáo dục đại học Việt Nam tiến nhanh hơn để bắt kịp với cộng đồng giáo dục đại học khu vực và thế giới sau nhiều thập kỷ chiến tranh, cấm vận.

Có thể nói, cả cuộc đời GS.VS Nguyễn Văn Đạo gắn với khoa học và giáo dục. Dường như ông sinh ra là để làm khoa học. Suốt mấy chục năm, từ giảng đường Trường Đại học Sư phạm Hà Nội tới Đại học Bách Khoa Hà Nội, gần hai mươi năm tại Viện Khoa học Việt Nam, mười lăm năm ở ĐHQGHN cho đến trước lúc ra đi mãi, chưa lúc nào ông sao nhãng niềm đam mê với khoa học. Dù công tác quản lý bận rộn và đảm nhận nhiều trọng trách khác nhau, ông luôn dành thời gian cho công tác nghiên cứu, xuất bản công trình khoa học để xây dựng ngành Cơ học Việt Nam. Chính ở cương vị một nhà khoa học lớn làm quản lý, hơn ai hết, ông nhìn nhận, đánh giá chính xác thực trạng yếu kém của nền khoa học nước nhà. Từ đó, ông đưa ra những kiến

GS. Nguyễn Văn Đạo trong một buổi làm việc với Nguyên Thủ tướng Phạm Văn Đồng

nghị, đề xuất với các nhà hoạch định chính sách, các nhà quản lý nhằm vực dậy một nền khoa học đầy tiềm năng.

Ngoài khả năng tự học rất xuất sắc của mình, GS.VS Nguyễn Văn Đạo đã có dịp đi nhiều nơi, tới những trung tâm học thuật hàng đầu thế giới. Những chuyến đi giúp ông có tầm nhìn rộng mở, trải nghiệm thêm những tư duy quản lý giáo dục đại học tiên tiến và thôi thúc ông đấu tranh quyết liệt hơn cho một mô hình tự chủ đại học còn rất mới mẻ ở Việt Nam. Mô hình ĐHQG ra đời có thể coi là một chủ trương đột phá trong đổi mới giáo dục đại học Việt Nam. Những ngày đầu gian khó và cuộc đấu tranh cam go để giữ vững vị thế của một trung tâm đại học hàng đầu của cả nước để lại những bài học hết sức sâu sắc trong đổi mới tư duy quản trị đại học. Trong khuôn khổ quyền hạn cho phép, GS.VS

Nguyễn Văn Đạo đã cho thành lập Khoa Quản trị Kinh doanh trực thuộc ĐHQGHN như một mô hình thí điểm tự chủ và đáp ứng nhu cầu xã hội trong những năm đầu đất nước chuyển sang cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế. Sau này, ông là người nhiệt thành ủng hộ và tham gia thành lập Trường Đại học FPT, một trong những trường đại học đầu tiên gắn với doanh nghiệp có quyền tự chủ cao. Ông cũng đã tham gia vào quá trình hình thành và phát triển Trường Đại học RMIT, trường đại học 100% vốn nước ngoài đầu tiên ở Việt Nam. Có thể nói, trong quá trình chuyển mình của nền giáo dục đại học và khoa học công nghệ Việt Nam để hội nhập với thế giới, GS.VS Nguyễn Văn Đạo đã để lại dấu ấn đậm nét của một người đi đầu trong đổi mới, dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm.